

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Obowiązujący program nauczania : „Jutro pójdę w świat”, WSiP

Przedmiotem oceny z języka polskiego są:

- wiadomości zawarte w programie nauczania dla klasy V,
- znajomość i opanowanie wymaganych lektur,
- zdobyte umiejętności,
- postawa ucznia.

Ocena wystawiana jest na podstawie przedmiotowego systemu oceniania z języka polskiego.

Podstawą wystawienia ocen semestralnych i końcowych z języka polskiego są następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

- obserwacja pracy ucznia na lekcji:

technika czytania, poziom rozumienia tekstu i poleceń, umiejętność wypowiadania się, praktyczna sprawność językowa, umiejętność notowania, zaangażowanie w samodzielną pracę;

- odpowiedzi ustne (w tym także recytacja);

- prace pisemne:

sprawdziany (w tym sprawdziany oceniające znajomość przeczytanej lektury), testy, kartkówki, wypracowania klasowe, prace domowe, dyktanda;

- praca w grupie;

- aktywność na zajęciach pozalekcyjnych (udział w konkursach przedmiotowych);

- wykonywanie przez ucznia innych czynności lub prac typu: udział w konkursie klasowym lub szkolnym, przedstawieniu.

Na ocenę semestralną składają się następujące oceny cząstkowe:

- oceny za literackie prace pisemne (zadania domowe, wypracowania klasowe),
- oceny za sprawdziany podsumowujące
- oceny ze sprawdzianów i kartkówek z nauki o języku,
- oceny z testów sprawdzających znajomość lektur,
- oceny sprawdzające stosowanie w praktyce zasad pisowni
- oceny z aktywności (postawa ucznia w czasie lekcji, udział w konkursach polonistycznych, przedstawieniach).
- oceny z prace plastyczne
- oceny za recytacje

Kryteria ocen z poszczególnych działów nauczania

1. Kształcenie literackie i kulturowe

ocena dopuszczająca:

uczeń:

- poprawnie czyta i wygłasza tekst literacki,
- rozumie tekst literacki po cichym przeczytaniu,
- podaje podstawowy sens zawarty w dziele literackim, filmowym, teatralnym,
- poprawnie określa elementy świata przedstawionego (czas i miejsce akcji, bohaterów, plan wydarzeń),
- poprawnie określa elementy realistyczne i fantastyczne w tekście literackim, filmowym i teatralnym,
- zna podstawowe elementy budowy wiersza,
- opanował podstawowe wiadomości z zakresu poezji i prozy obowiązujące programie nauczania
- zna treść obowiązujących lektur, czego dowodem są poprawnie napisane sprawdziany ze znajomości lektur,

ocena dostateczna

uczeń:

- spełnia wymagania określone dla oceny dopuszczającej
- zna i odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- odróżnia podmiot mówiący (podmiot liryczny) i narratora od autora tekstu
- rozumie i w podstawowym stopniu stosuje pojęcia: wiersz, bajka, baśń, opowiadanie, opis, sprawozdanie, legenda, mit, mitologia,
- zna omawiane na lekcjach mity,
- zna pojęcia: epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, synonim, porównanie, przenośnia;
- zna elementy budowy wiersza (strofa, wers, rymy, rytm),
- wymienia polskie symbole narodowe;

ocena dobra –

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną,
- odnajduje w tekście literackim elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- opisuje ustnie dzieło sztuki, dzieła literackie, filmowe i teatralne,
- w utworze poetyckim wskazuje uosobienie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, porównanie,
- opanował w stopniu dobrym wiadomości z zakresu poezji i prozy obowiązujące programie nauczania
- rozumie znaczenie pojęć: biografia, notatka biograficzna,
- posługuje się pojęciami: pejzaż, portret, martwa natura, scena rodzajowa,
- określa podstawowe cechy powieści;

ocena bardzo dobra

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę dobrą,
- opanował w stopniu bardzo dobrym wiadomości z zakresu poezji i prozy obowiązujące programie nauczania,
- określa cechy poznanych gatunków literackich,
- samodzielnie ocenia i uzasadnia postępowanie bohaterów,
- samodzielnie tłumaczy ogólny sens dzieła literackiego, filmowego i teatralnego,
- identyfikuje przenośnię w utworze poetyckim,
- samodzielnie określa mocne i słabe strony omawianych decyzji

ocena celująca

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę bardzo dobrą,
- samodzielnie określa wartości wpisane w dzieło literackie, filmowe, teatralne,
- samodzielnie wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście,
- samodzielnie odczytuje informacje wyrażone wprost i pośrednio w dziele literackim,
- bierze udział w konkursach polonistycznych

2. Pisanie –obowiązkowe formy wypowiedzi pisemnej

Formy wypowiedzi pisemnej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra

Plan wydarzeń	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze ramowy plan wydarzeń do tekstu literackiego - stara się zachować kolejność wydarzeń - potrafi rozwinąć punkty planu 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie pisze ramowy i szczegółowy plan wydarzeń do tekstu literackiego - zachowuje kolejność wydarzeń - potrafi rozwinąć punkty planów 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie pisze plan ramowy i szczegółowy do tekstu literackiego, zachowując odpowiednią formę (zdania lub równoważniki zdań) - samodzielnie rozwija punkty 	<ul style="list-style-type: none"> - spełnia wymagania określone na ocenę dobrą, - samodzielnie przekształca plan
Opowiadanie	<ul style="list-style-type: none"> - pisze krótkie opowiadanie na podstawie sporządzonego planu 	<ul style="list-style-type: none"> - pisze krótkie opowiadanie na podstawie planu wydarzeń, zachowując podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie - stara się unikać powtórzeń czasownikowych 	<ul style="list-style-type: none"> - spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną - samodzielnie pisze opowiadanie, stosując w nim urozmaicone słownictwo - stosuje w opowiadaniu elementy dialogu i opisu - dba o przestrzeganie zasad ortograficznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie pisze opowiadanie wykorzystując w nim dialog i opis - zachowuje w opowiadaniu odpowiednie następstwo czasowe - przestrzega w opowiadaniu zasad ortograficznych
Dialog	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próbę napisania dialogu, pamiętając o odpowiedniej interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> - pisze dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne - stosuje w dialogu urozmaicone słownictwo - stosuje w dialogu dłuższe wypowiedzi oraz komentarze narratora 	<ul style="list-style-type: none"> - spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną - redaguje dialog (o różnej długości) - uwzględnia w dialogu komentarze i opisy narratora - wplata dialog w dłuższą wypowiedź - przekształca tekst ciągły na dialog i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> - spełnia wymagania określone dla oceny dobrej - samodzielnie redaguje dialog wpleciony w dłuższą wypowiedź
Opis	<ul style="list-style-type: none"> - zna elementy opisu postaci i stosuje je - podejmuje próby opisu postaci literackiej, osoby (np. przyjaciela) i przedmiotu, obr 	<ul style="list-style-type: none"> - spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą - pisze krótki opis postaci, osoby, przedmiotu, obraz 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie redaguje opis postaci literackiej, osoby, przedmiotu, obrazu - używa w opisie odpowiednich przymiotników określających, unika powtórzeń tych samych czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> - spełnia wymagania określone na ocenę dobrą - samodzielnie redaguje opis postaci literackiej, osoby, przedmiotu, obrazu - w opisie stara się zachowywać płynność zdań,

				stosuje różnorodne słownictwo opisują
List	- pisze samodzielnie krótki list, pamiętając o właściwej kompozycji - zapisuje poprawnie adres odbiorcy i nadawcy	- spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą - pisze dłuższy list, stosując odpowiednią kompozycję - poprawnie zapisuje życzenia, pozdrowienia, zwroty grzecznościowe oraz postscriptum	- spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną - pisze dłuższy list, stosując urozmaicone słownictwo - unika powtórzeń czasownikowych	- spełnia wymagania określone na ocenę dobrą - samodzielnie redaguje dłuższy list, stosując urozmaicone słownictwo - unika powtórzeń czasownikowych - przestrzega zasad ortograficznych
Przepis kulinarny	- pisze prosty przepis kulinarny (np. herbata z cytryną) zachowując odpowiednie elementy budowy przepis	- spełnia wymagania określone dla oceny dopuszczającej - samodzielnie redaguje prosty przepis kulinarny, stosując odpowiednią kompozycję	- spełnia wymagania określone dla oceny dostatecznej - samodzielnie redaguje różne przepisy kulinarne - stara się przestrzegać zasad ortograficznych	- spełnia wymagania określone dla oceny dobrej - w zapisie przestrzega zasad ortograficznych
Zaproszenie	- stara się poprawnie zredagować zaproszenie	- pisze poprawnie zaproszenie, pamiętając o elementach kompozycji (nadawca, adresat, czas i miejsce wydarzenia)	- samodzielnie pisze zaproszenia z okazji różnych wydarzeń, pamiętając o elementach kompozycyjnych	- spełnia wymagania określone na ocenę dobrą - zachowuje wzorcową kompozycję tekst
Kartka pocztowa	- stara się samodzielnie zredagować pozdrowienia i życzenia na kartce pocztowej, - poprawnie zapisuje imię i nazwisko nadawcy oraz adresata	- spełnia wymagania określone dla oceny dopuszczającej - redaguje pozdrowienia, życzenia i krótki tekst na kartce pocztowej do określonego adresata	- spełnia wymagania na ocenę dostateczną - dba o estetykę zapisu	- spełnia wymagania na ocenę dobrą - samodzielnie redaguje różne rodzaje kartek pocztowych
Instrukcja	- podejmuje próby napisania instrukcji, zachowując odpowiednią kompozycję tekstu	- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą - pisze prostą instrukcję	- spełnia wymagania określone dla oceny dostatecznej - samodzielnie redaguje dłuższą instrukcję	- spełnia wymagania określone dla oceny dobrej - samodzielnie redaguje różnego rodzaju instrukcje
Sprawozdanie	- redaguje plan	- spełnia wymagania	- spełnia	- spełnia

	wydarzeń do sprawozdania - podejmuje próby napisania sprawozdania	określone na ocenę dopuszczającą -pisze sprawozdanie na lekcji pod kierunkiem nauczyciela	wymagania określone dla oceny dostatecznej -samodzielnie redaguje plan wydarzeń i sprawozdania	wymagania określone dla oceny dobrej - samodzielnie redaguje sprawozdanie, zachowując odpowiednią kompozycję tekstu i następstwo czasowe
Charakterystyka	- zna elementy charakterystyki postaci (wygląd, charakter, umiejętności, ocena postaci) - podejmuje próby zredagowania charakterystyki bohatera literackiego	- spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą -pisze charakterystykę bohatera literackiego	- spełnia wymagania określone dla oceny dostatecznej -samodzielnie pisze charakterystykę postaci literackiej	- spełnia wymagania określone dla oceny dobrej -samodzielnie redaguje sprawozdanie, zachowując odpowiednią kompozycję tekstu i następstwo czasowe

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który samodzielnie potrafi zredagować wymienione formy wypowiedzi pisemnej, stosując w nich różnorodne słownictwo, zachowując płynność wypowiedzi oraz przestrzegając określonych zasad ortograficznych

Ortografia.

Przestrzeganie zasad ortograficznych należy do obowiązków każdego ucznia. Poprawna pisownia wymagana jest w każdym wypracowaniu pisemnym, dlatego ilość błędów ortograficznych może zdecydować o otrzymaniu konkretnej oceny.

3. Kształcenie językowe:

ocena dopuszczająca –

uczeń:

- posiada podstawową wiedzę z zakresu fonetyki (głoski ich rodzaje, litery),
- rozróżnia podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek,
- zna podstawowe zasady ortograficzne i stara się je stosować,
- rozpoznaje w tekście czasownik, rzeczownik i przymiotnik, określa ich formy,
- rozpoznaje zdania pojedyncze i złożone,
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania,
- rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu;

ocena dostateczna –

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą,
- samodzielnie określa podstawowe części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek,
- określa funkcję spójnika w zdaniu,
- określa liczebnik
- stosuje samodzielnie podstawowe zasady ortograficzne,
- rozpoznaje tryby czasownika,
- stara się poprawnie stopniować przymiotniki,
- określa związki wyrazowe w zdaniu;

ocena dobra –

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną,
- zna zasady ortograficzne i stara się je samodzielnie stosować,
- opanował podstawowe wiadomości z zakresu słowotwórstwa (rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne),
- wyodrębnia w wyrazie temat i końcówkę, wypisuje głoski oboczne,
- rozpoznaje współrzędne i podrzędne związki wyrazowe,
- zna różne rodzaje wypowiedzeń (pojedyncze, złożone),
- rozpoznaje przyimek jako nieodmienną i niesamodzielną część mowy, wie czym jest wyrażenie przyimkowe,
- stopniuje przysłówki;

ocena bardzo dobra –

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę dobrą,
- zna zasady ortograficzne i stosuje je w wypowiedziach pisemnych,
- samodzielnie określa poznane części mowy i części zdania,
- zna zasady właściwego akcentowania wyrazów,

ocena celująca –

uczeń:

- spełnia wymagania określone na ocenę bardzo dobrą,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- rozwiązuje zadania nadobowiązkowe.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań określonych na ocenę dopuszczającą w poszczególnych działach nauczania.